

September 2023

nr. 129

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

Uus noortejuht Elise alustab tööd

Alates 1. augustist on koguduse uus noortejuht Elise Nora Pruun.

Senine noortejuht Karl Lumiste läheb Eesti kaitseväge ajateenistusse.

Elise Nora Pruun on Tartust pärit tantsuõpetaja, kelle vana-vanatädi Helmi Metsakuru oli 1997. aastani Tartu Pauluse koguduse sekretär.

Elise õppis Viljandi Kultuuriakadeemias ning jõudis usu ning Jumala juurde Pilistvere koguduses. Tagasi Tartusse kolides hakkas ta käima Pauluse kirikus. Igatsus koguduse elus aktiivsemalt panustada tasapisi kasvas. Kuuldes, et Pauluse kogudus vajab uut noortejuhti, oli Elise jaoks kohe selge, et see on tema jaoks.

Suure innuga on Elise alustanud uue hooaja ettevalmistusi ning ootab nüüd kõiki noori iga neljapäeva õhtul kell 19.00 Pauluse kiriku noortetuppa noorteõhtutele. Esimest korda saame kokku 7. septembril. Sissepääs kiriku parempoolsest tagumisest uksest. Kohtumiseni!

Laikrete perebänd kutsub kontserdile!

Kuue aasta jooksul on perekond Laikre andnud umbes 200 kontserti üle Eesti. Bänd on kirjutanud ja salvestanud üle 80 uue eestikeelse laulu ning välja andnud 3 albumit. Koos Tõnu ja Piretiga laulavad ja mängivad pille pojad Jordan (19) ja Andre (17) ning tütreid Rael (12) ja Nora (7). Kaks nooremat, Rafael (5) ja Ester (3) liituvad ehk edaspidi.

TV3 telekonkursil "Uus laul" sai Laikrete "Ära uinu enne" 3. koha 250 laulu seas ja kohtunike peapreemia.

Kontsert Tartu Pauluse kirikus on laupäeval, 30. septembril kell 18.00. Pilet 10 €, perepilet 20 €.

Abruka saarele ehitati kabel

Rukkimaarjapäeval, 15. augustil pühitses peapiiskop Urmas Viilma uhiuue kabeli Abruka saarel.

Ehituse algatas saarel suvitanud Tartu Peetri koguduse õpetaja Ants Tooming, kelle maale kabel ka püstitati. MTÜ Vanaajamaja valmistas kabeli Põlvamaal Moostes ja pani selle Abruka saarel kokku. Kabel jääb avatuks kõigile. Töö sai teoks paljude toetajate abiga.

Ajalooliselt Anseküla kihelkonda kuulunud Abruka saarele ehitati 1910. a. kabeli õigeusklikud. Toona püsis kabel nõukogude ajani, mil see esmalt võõrandati ja siis lammutati.

100 aastat tagasi...

15. juulil 1923 sõitis Pauluse kiriku koor aurulaevaga Läänistesse. Edasi mindi 6 km jalgsi Võnnu kiriku juurde. Kihelkonna koolimaja oli lubatud mugavaks teha, kuid köstri korralduse täitis kirikumõisa rentnik oma arusaamise kohaselt. Sissekantud põhk haises nii, et lauljad juba lävelt tagasi pöördusid ja murul istet võtsid. Väsimus sundis aga kõigele leppima. Öösel tülitasi lauljaid pillimehed, kes aknal ja uksele mängisid ja trummi löid. Kui pasunamehed õues magama heitsid, peitsid lauljad nende pillid ära. Kirikus jäi dirigent kooriga rahule. Orel oli küll pool tooni kõrgem ja rõdu koorile kitsas, aga lauljad olid tähelepanelikud ja tulid mõnestki apstust puhtalt välja.

Tiiu Saupõld: olen märganud,

1. detsembril 2013. a. ütles Tiiu Saupõld Tartu Pauluse kirikus oma leeritöötust. Selleks ajaks oli ta juba aastaid usuteed käinud ning ka Tartu Pauluse kirik oli jõudnud koduseks saada. Aastate jooksul on ta täitnud erinevaid ülesandeid: ta on olnud abiks lastehoius, Pauluse raamatupoes ja laulnud kooris.

Tiiu, kus ja millises kodus möödus sinu lapsepõlv?

Olen kasvanud neljaliikmelises peres: ema, isa ja seitse aastat vanem vend, kellega mõlemad oleme lõpetanud Kildu Põhikooli Viljandimaal. Minu ema töötas Viljandis perearstina, isa oli kolhoosi autojuht. Elasime maal, pidasime loomi, suviti tegime heina ja rohisime kartulivagusid. Me perel puudus tava käia jõuluajalgi kirikus.

Milline on sinu perekond täna?

Olen abielus toreda jumalakartliku mehe Urmasega. Jumal on meile kinkinud väikse vahega kaks armsat last – tütre (6) ja poja (kohe saab 5). Abikaasa töötab päästeametis ning kaplanina vanglas. Ise asun sügisest õppima Sisekaitseakadeemiasse päästekorraldaja erialal.

Kuidas jõudsid kristliku usu ja koguduse juurde?

Teismeeas, nii umbes 12-astases hakkas mu sõbranna rääkima mulle Jeesusest, Tema päästeplaanist, palvetamisest. Kuna selles eas ollakse väga vastuvõtlik, kasvas kiiresti mu usk Jeesusesse, kellest ma varem polnud midagi kuulnud. Ma ei mäleta, et oleksin oma emaga kunagi usuteemadel väga arutanud, kuid kord ta küsis minult, kas sooviksin oma sõbrannaga hakata koos pühapäevakoolis käima. Niisiis sõitsime liinibussiga igal pühapäeval Suure-Jaani koguduse pühapäevakooli. Tunnistasin Jeesust kui oma Päästjat ja Õnnistegijat – see oli rõõmus aeg.

Kui olin 13-aastane, suri mu ema ootamatult ja meie kolmeliikmelise pere juurde kolis alaliselt elama emapoolne vanaema, kes oli oma elu ja õpetussõnadega mulle eeskujuks. Mäletan, kuidas ta aeg-ajalt luges Meie Isa palvet. Samuti rikastas ta meie elu ikka mõne vanasõna või hea

Urmase ja Tiiu Saupõllu peres kasvavad lapsed Marii ja Madis.

ütelsega: „Hea sõna võidab võõra väe!“ või: „Tee teisele seda, mida soovid, et sulle tehtaks!“ jne.

Aeg möödus ja Jumal sättis asjad nii, et liitusin vabakogudusega Viljandis, kui olin seitsmeteist. Tegin südames teadliku ja täieliku pühendumise Jumalale, sain ristitud ja otsustasin, et soovin igal pühapäeval saada osa koguduse kooskäimisest. Palvetamine ja Piibli uurimine oli nii loomulik osa elust, kogesin Jumala ligiolu kogu aeg nagu tänagi tunnen end kantuna. Alustasin koguduses lastetööga, tegin seda kaks aastat.

Sa oled õppinud usuteadust Tartu Teoloogia Akadeemias, hiljuti lõpetasid õpingud EELK Usuteaduse Instituudis.

Alustasin teoloogia õpinguid Tartu Teoloogia Akadeemias pedagoogika erialal ja tegin oma praktika Austrias. Nautisin väga selle eriala omandamist ja tööd teismeliste õpilastega.

Omandasin seal olles saksa keelt ja sain katsetada väga erinevate ainetundide läbiviimist inglise keeles, alustades geograafiast ja lõpetades näiteks kokandusega. Väärtustan seda head kogemust! Siis aga muutus mu armas vanaema füüsiliselt aina nõrgemaks ja möödus kaks või kolm aastat, mil ülikooliõpingute asemel hoolitsesin tema eest ja käisin tööl lasteaias õpetaja abina. Kui Issand ta väga kõrges vanuses enda juurde kutsus, hakkasin taas uurima õpingute jätkamise võimalusi. Selgus, et esmalt valitud erialal lõpetamisvõimalused puuduvad ja kaalusin uue eriala valimist – selleks sai hingeõhoid. Julgust ning kogemusi sain Tartu Vanglas hingeõhoidu praktikat sooritades, samuti ka Päevakeskusest Kalda, kus ma külastasin enamasti eakamaid või elu hammasrataste vahele jäänud inimesi nende enda kodudes. Märkasin, et tavaliselt oli inimeste probleem üksildus ja sellega

et kohtan Jumalat vaikuses

kaasnevad mured. Vangla keskkonnas on ka lisaks veel palju muid teemasid, mis silma paistsid. Tihti sooviti hingehoidjaga kõnelda kas suhte teemal või eksistentsiaalsetel teemadel. Mõlemad erialad, nii pedagoogika kui hingehoid on andud elule värvi ja aidanud enda lapsi kasvatada ning olla ehk ka parem kuulaja.

Oled töötanud nii Pereraadios kui TV7-s. Palun räägi lähemalt!

Pereraadio tööle juhatas Issand mind imeliselt ühe tuttava kaudu. Saades teada, et vajatakse uut sekretäri, tekkis minus säde, mis pani uurima, kas mulle see töö võiks sobida. Jäin sinna mitmeks aastataks. Sain käe valgeks sekretäri töös, aga ka raadio-osaiteid kokku monteerides. Töö sobis ja väga meeldis ka erinevate inimestega kokku puutuda. Nii raadiotööd kui ka TV7-s vabatahtlikku tõlketööd tehes nägin ja mõistsin sageli, et kui Issand ei ehita koda, tühja vaeva näevad siis ehitajad temaga (Ps 127:1). Kogesin suuri palvevastuseid ja nägin Jumala ustavust, kuidas Tema oma alustatud tööd edasi kannab! Ja seda nii iga üksiku inimese kui ka suuremalt, institutsioonide võtmes.

Sinu tee on jõudnud luterlikku kirikusse, abikaasa Urmas on EELK vaimulik. Mida pead meie kirikus oluliseks?

Jumal on kutsunud mu abikaasa appi Tartu Maarja kogudusse, näen ka selles Jumala juhtimist. Minu arvates peaks kirik, kes oleme meie, inimesed, leidma nii palju kui võimalik üksmeelt kõikides kristlikes küsimustes, toetudes Jumala Sõnale, et maailm, nähes meie häid tegusid, ülistaks meie Isa, kes on taevast (Mt 5:16).

Mida pead oluliseks kristlase igapäevaelus?

Johannese evangeeliumis ütleb Jeesus sõnad: „Mina olen viinapuu, teie olete oksad. Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest minust lahus ei suuda te midagi teha.” (Jh 15:5). Oluline on isiklik suhe Jumalaga, regulaarne palveelu ning koguduse kooskäimised. Kui ka näiteks abikaasad suhtlevad teineteisega, teevad rohkem kui hädapärast

vajalik ning otsivad koosolemise ja ühise aja veetmise võimalusi, siis nende suhe püsib, kasvab, õitseb. Täpselt samamoodi on ka kristlastega, kui nad räägivad oma Loojaga, tänavad Teda selle imelise päästeplaani eest, mis meil on Jeesuses, siis armastussuhe Jumalaga edeneb ja õitseb.

Viimasel ajal olen märganud, et kohtan Jumalat vaikuses, näiteks kaugele järvele ujudes või looduses liikudes, kus linnahääled vakatavad. Aga täpselt sama hästi kogen Jumalat siis, kui pere magab ning Piiblit avades ütlen: „Palun ava mulle Sõna, kallid Püha Vaim!”

Millist nõu annaksid laste kasvatusel kristlikus perekonnas?

Kui mõtlen nõu andmisele, siis ohe tuleb mu huultele, sest tunnetan oma ebatäiuslikkust. Aga siis tõstan oma silmad taas üles ja ütlen: „Issand, aita!” Oluline on säilitada rahu kõikides olukordades, mis me ette kerkivad, ka laste kasvatamises. Kindlasti on tähtis lapse kuulamine ja ühise kvaliteetaja veetmine. Igal lapsel on oma armastuse keel, milles ta tunneb ennast enim armastatuna, tuleb arvestada lapse eripära. Kuna me ise lapsevanamatena käime koos kirikus, siis ka lastele mõeldud pühapäevakool peaks olema lapseõlve loomulik osa. Eeskujuga õpetab.

Kas oled oma elus kogenud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

Olen oma elus näinud ja kogenud palju seda, kuidas Jumal vastab palvetele ja teeb üle selle, mida oleme palunud. Kord juhtus nii, et mõtlesin hakata ühe konkreetse asja eest paluma, see kõlab ehk naljakalt, aga see mõte oli mul veel poole peal, kui Jumal juba vastas sellele ja „ütles”, et tee nüüd nii. See oli üllatav ja lahe kogemus!

Enne abiellumist juhtus kord midagi sarnast. Palvetades sain südamesse Jumala kõnetuse, mis ütles: „Ma tervendan su ihu!” Selsamal palvehetkel oli mul kerge peavalu ja arvasin, et Jumal kõneleb sellest. Täna sin Teda ja läksin edasi. Nädal hiljem hakkasid mul imelikud kõhuvalud ja

ma pöördusin arsti poole, uuringud näitasid, et mu kõhus on üheksa kasvajat ja polnud teada, kas need on hea- või halvavoomulised. Siis meenusid mulle Jumala sõnad – ma tervendan su ihu! – ja enam polnud minus kahtlust, et need sõnad käisid just kasvajate kohta. Umbes aasta hiljem, pärast kordaläinud operatsiooni läksin kontrolli. Arst imestas väga ning pidi tõdema, et kohad, kust kasvavad eemaldati, on nii ilusasti kinni kasvanud nagu poleks neid seal kunagi olnudki. Täna Jumalat Tema suure armastuse ja helduse eest!

Milline Piibli raamat või kirjakoht on sinu jaoks eriti tähtis? Miks just see?

Mõned kirjakohtad on tõesti sellised, mida oskan oma elu ja ümbritseva paremini siduda, mis nagu heliseksid tihti mees. Minul on selleks Psalm 23, mida meenutan peast: *„Issand on mu karjane, mul pole millestki puudust. Haljale aasale paneb ta mind lebama, hingamisveele saadab ta mind; tema kosutab mu hinge. Ta juhib mind õiguse rööbastesse oma nime pärast. Ka kui ma kõnniksin pimedas orus, ei karda ma kurja, sest sina oled minuga; su karjasekepp ja su sau, need trööstivad mind. Sa katad mu ette laua mu vastaste silma all; sa võiad mu pead õliga, mu karikas on pilgeni täis. Ainult headus ja heldus järgivad mind kõik mu elupäevad ja ma jään Issanda kotta eluajaks.”*

Ka Ilmutusraamatu 22:14 aitab hoida mõtled ja meeled maise rännaku lõpu ootuses: *„Õndsad on need, kes oma rüüd pesevad, et neil oleks meelevald süüa elupuust ning nad võiksid minna väravaist sisse!”*

Aga Piiblit on vaja tervikuna mõista ja kõik Piiblis olev on ühtmoodi oluline. Andku Jumal ise taevast tarkust neile, kes igatsevad!

Küsimusi esitas MAREK ROOTS

Jumalateenistused

10. sept kell 10 kuld- ja hõbeleer.

17. sept kell 10.

24. sept kell 10.

kell 12 laste ja perede
jumalateenistus

1. okt kell 10. Tartu Pauluse kiriku
pühitsemise 106. aastapäev.

Ülekanded jumalateenistusest on
Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.

Kirikus on lastele kaks **mängutuba**,
kus on võimalik jumalateenistust
jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid alates 20. septembrist
kolmapäeviti kell 17 krüptis.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Kammerkoor alates 12. septemb-
rist teisipäeviti kell 18.15.

Piibliringid:

R. 8. sept kell 17.00 (Aino)

P. 10. sept kell 11.45 (Juta)

T. 19. sept kell 17.00 (Merce ja Kai)

R. 22. sept kell 17.00 (Aino)

P. 24. sept kell 11.45 (Juta)

T. 3. okt kell 17.00 (Merce ja Kai)

R. 6. okt kell 17.00 (Aino)

Palveõhtu 24. septembril kell 17.00

Noorteõhtud neljapäeviti kell 19.

Info: Elise Nora Pruun, tel 58156209.

Kantsleis, kirik ja kolumbaarium on
avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10,
telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha
kantsleis või ülekanega. Arve nr:
EE282200 221005105336, saaja:
EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood E-R 10-17, kontakt:
pauluseraamatupood.ee, 55506323,
pauluse.raamatupood@eelk.ee

Supiköök E-L 11-13.

Pastoraadi piiblikool

18. septembril algab taas Pastoraadi
piiblikool. Kursus annab ülevaate
Piibli peamisest sisust, sündmustest,
ja õpetustest. Kursus on tasuline.
Osavõtust palutakse teatada hiljemalt
11. septembriks info@teoloogia.ee
tartupastoraat.ee/piiblikool

Leerikool

Leerikool algab 25. sept. kell 18:00.
Tunnid on esmaspäeviti 18:00-19:30.
Leeripüha on 3. detsembril 2023 kell
10:00. Eelnev registreerumine ei ole
vajalik. Tarvitseb vaid esimesse tundi
kohale tulla. Kohtumiseni!

Vajadusel on leeritundide ajal avatud
lastehoid. Kui soovid seda võimalust
kasutada, palume sellest teada anda.

Pühapäevakool

Pühapäevakooli avajumalateenistus
on kirikus 24. septembril kell 12.00.
Sobivasse rühma saad end kirja
panna koguduse kantsleis (tel 5550
6363 või tartu.pauluse@eelk.ee).
Kirjuta palun oma nimi, sünniaeg,
telefon(id), klass koolis, kui käid, ja
rühm, kuhu tuled.

Tunnid kell 11.00 alates 30. sept:

2–4 aastased (Eleri Luhamets)

5–6 aastased (Nelli Vassila

ja Kaisa Kontkar)

I–II klass (Pirjo Roots ja Katrin Kull)

III–IV klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)

V–VIII klass (Katrin Burman)

30. septembril kell 10 alustab Tiina
Luhametsa juhatusel ka **lastekoor**.
Kõik uued lauljad on teretulnud.

Tervikliku tervenemise teenistus tuleb taas

Laupäeva, 14. oktoobri õhtul on Tartu
Pauluse kirikus taas "Tervikliku ter-
venemise teenistus" (TTT), mis kut-
sub andma oma elu Jumala kätte ja
paluma, et Ta tervendaks meid nii
vaimu, hinge kui ihu poolest. Tervise-
mured toovad sageli inimese Jumala
ette, kuid Jumal näeb, et me vajame
lisaks ihulikule tervisele ka vaimu-
likku tervenemist ja uuenemist ning
vabanemist nähtamatutest ahelatest,
millega kurjus inimesi seob ja nende
elu ja käitumist suunab.

Teenistusele on oodatud ka need, kes
seni veel Jumalat ei tunne. Sõpru
kaasa kutsudes on küll hea juba enne
nende pärast palvetada, et hingevaen-
lane ei saaks Jumala tööd rikkuda.

TTT on palveteenistus, kuid ühtlasi
on see ka äratuskoosolek, mis sünnib
koostöös erinevate konfessioonide ja
kogudustega. 14. oktoobril teenib

Noortepäevad

Pauluse noortepäevad tulevad taas!
29. septembrist 1. oktoobrini 2023.
Teemaks on „Fookus”. Kavas on
piiblitunnid, fotojaht, kontsert, Taizé
palvus ja palju muud, kuid peamine
on siiski mõnusalt koos veedetud aeg.
Pauluse noortepäevad on hea võima-
lus noorte kristlastega kohtumiseks,
sõprade leidmiseks ja intrigeerivate
vestluste pidamiseks.

Õõbimine on Pauluse kirikus. Selleks
võta kaasa oma varustus!

Osalustasu 20€.

Anna oma tulekust teada:

elise.n.pruun@gmail.com

Lisainfo: Elise Pruun, tel 58156209.

P.S. Kui keegi soovib toeks ja abiks
olla noortepäevade korraldamisele,
siis noored on väga tänulikud näiteks
pirukate eest, eriti, kui nende küpse-
tamine on eelnevalt kokku lepitud.

Pärdi päevad 2023

Pühapäeval, 10. septembril kell 18.00
on Pauluse kirikus plaadiesitluskont-
sert "Tractus". Sopran Maria Listra,
Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja
Tallinna Kammerorkester Tõnu Kal-
juste juhatusel. Piletid 20/40 €.

Tartu Pauluse kirikus muusikaga Tal-
linna Oleviste koguduse ülistuskoor
Ekklesia. Teenistus lõpeb eestpalvele
tulemise võimalusega. Selleks on
vaja palvemeeskondi. Kes tunneb
südames kutset liituda mõne palve-
meeskonnaga, palun andke sellest
teada koguduse õpetajale!

Esimest korda oli TTT Tartu Pauluse
kirikus tänavu 30. aprillil. Julgusta-
tuna positiivsest tagasisidest on TTT
pühapäeval, 17. septembril 2023. a.
kell 18 Tallinna toomkirikus. EELK
peakirikuna on sellel paigal tähendus
kogu kiriku jaoks. Kogu Eesti vajab
äratust. Rahvas küll igatseb südames
Jumala uueksloovat väge, kuid kartes
anda oma elu Jumala kätte otsitakse
abi mujalt, kus seda pole.

TTT korraldustoimkonda juhivad
Siret Sepper, Vaido Palmik ja Veikko
Võsu Nõmme Baptistikogudusest.